

Film, flauser Og flommende hår

En sak har alltid to sider. I alle fall når moren heter Vibeke Løkkeberg (66) og datteren er Marie Kristensen (27).

Tekst: Kari Gjæver Pedersen Foto: Ragnar Hartvig

AKTUELLE DAMER

Vibeke Løkkeberg (66) har en lang merittliste som filmskaper, skuespiller, manusforfatter og forfatter. Og er aktuell med dokumentarfilmen «Gazas tårer».

Datteren **Marie Kristensen (27)** er regissør og kunstfotograf med base i London og Los Angeles. Filmen «Exteriors», der hun er en av to regissører, går på norske kinoer nå.

Kanskje energisk, sier Marie og stryker panneluggen til den ene siden.

Hun er blitt bedt om å beskrive moren sin, men før hun kommer lenger, bryter Vibeke inn.

– Kan ikke du ha den panneluggen nede, du skifter jo utseende hele tiden, jeg lurer på hvem som sitter der av og til!

Marie himler med øynene.

– Slitsom.

– Og hvis du skulle beskrive din datter, da, Vibeke?

– Slitsom. He-he. Men det er veldig stimulerende å være sammen med Marie. Hun er alltid nysgjerrig og utfordrende.

– Ja, sier Marie brått.

– Nysgjerrig, det er et godt begrep på mamma også.

I hjørnet av stua står en gallionsfigur i tre. Det er Per Ung som har laget den, og Vibeke Løkkeberg har stått modell. Hun lener seg vakkert inn i rommet med flommende hår, og ved siden av sitter vi, ved det runde bordet ▶

Bestill din reise på www.LiveRiga.com

Riga- det perfekte
reisemålet for våren.

LIVE
RĪGA

ved vinduet. Huset på Frogner i Oslo har en fin aura fra begynnelsen av forrige århundre. Det er dragestilens skyld. Den dufter av Nansen og Amundsen og ski og norskhet og tradisjon. Det er jo en absurditet. Ingenting av dette forbinder vi med Vibeke Løkkeberg. Ja, jeg betviler sterkt at hun noensinne har vært i nærheten av en boks med skismøring.

Marie har plassert seg til venstre, Vibeke til høyre og jeg i midten. Vibeke har dekket kaffebordet, og nå har hun akkurat sølt på dukene. Ja, det er riktig. Dukene. Det viser seg å være tre stykker oppå hverandre. Den nederste er en gobeleng. Lekker. Nå har alle flekker.

Vi snakker om morsrollen.

– Jeg kan ikke skjule noe. Marie får alt. Jeg går og lur på noe, så sier jeg det, og så blir det helt galt, det kan jeg være sikker på.

– Ja, da sier du det virkelige. Da kommer det en femsiders e-post, sier Marie.

– Noen ganger står jeg opp om natten, skriver en e-post, leser den neste morgen og sletter den igjen. For Marie har ikke behov for en lang melding med mine bekymringer. Hun kommer ikke til å gjøre noe med det jeg skriver likevel. Hun skal ikke ta ansvaret for den kjærligheten jeg føler. Det er et dilemma.

Marie kom til verden på film. Hun ble født rett inn i farens, Terje Kristiansens, regidebut «Høvdingen», én uke for sent.

– Jeg hadde ligget til sengs i to måneder for at jeg ikke skulle miste henne, og det var en lettelse da hun endelig var der, tykk og god.

– Jeg står på rollelisten over skuespillere i filmen, det er jo morsomt, sier Marie.

Ni år senere var mor og datter i Hollywood. Marie var blitt kåret til beste utenlandske skuespiller for innsatsen i Vibekes film «Måker» og skulle motta pris fra Youth In Film Award.

– Da sviktet hun som mor, sier Marie med et glis. – Hun klarte ikke å finne strømpebukser til meg, så jeg kom i knestrømper og i kostymet fra filmen. De strømpene var et traume. Men da hun skuespilleren som spilte i «My Girl», stilte seg på do og gråt, tenkte jeg: «Ok, hun har det ikke bra her, hun heller.» Det var helt sært. Alle de andre hadde full sminke, krøller og masse stæsj. Og skrev autografer. Jeg også. Det var en haug av små barnefans som løp etter de nominerte.

Men Vibeke fikk mye kritikk for «Høvdingen» flere år tidligere. Det kom mange kommentarer

fra amerikanere som trodde hun hadde solgt fødselen sin til en kommersiell film.

– Jeg ble helt forstyrret av det. Og så jeg som laget undergrunnsfilm! Men der borte hadde de allerede virkelighets-tv av mange slag.

Siden den gang har også Marie laget en rekke produksjoner. Mange videoer. Mye kunst. Mye kvinnetematikk. For eksempel metallvaginaen som Vibeke ber henne hente, og som kommer på bordet, riktig stor og fin. Hun og venninnen satt på gulvet i leiligheten i London og rullet bly. Og ja visst er det giftig, og ja visst må man vaske fingrene etterpå. Det er også derfor vaginaen har tilbrakt den siste tiden i skapet i stedet for på pianoet. Den er på en måte forvist fra området.

«VED ET TILFELLE STO
DE VOKSNE I RING
RUNDT MEG OG
SNAKKET OVER
HODET MITT.
DE PRATET OM MAMMA.»

– Det er typisk mamma, at hun skal vise fram ting, sier Marie overbærende.

– Jeg husker da jeg var liten og hadde laget noe i leire, det var akkurat det samme da.

Da Marie var liten, bodde familien på Ås.

– Mamma har alltid vært ekstremt synlig og tydelig, men jeg syntes ikke det var vanskelig i forhold til henne. Det var verre med de andres reaksjoner, for eksempel på hvordan hun var kledd.

Vibeke iler til:

– Det var dårlig gjort av meg. Men jeg er et bymenneske, jeg klarte ikke å sette meg inn i den konteksten som var på Ås.

– Hvorfor skulle du gjøre det? Det ville ikke hjulpet.

– Kanskje ikke. Det var et annet samfunn. Folk så ikke på meg. Det var ingen blick som møtte mitt når jeg var ute og gikk. Men originalene, de ble jeg kjent med, sier Vibeke med et fornøyd uttrykk.

Marie kan huske flere episoder fra barnehagen.

– Ved ett tilfelle sto de voksne i ring rundt meg og snakket over hodet mitt. De pratet om mamma. «Ja, du vet, hun kunne ikke ha hengt det gymtøyet, for det er ikke sånt hun husker,» sa de. Jeg har ingen erindring om hva

jeg tenkte, men jeg husker situasjonen og ubehaget.

Vibeke følte omgivelsene utstøtende til slutt, og da Marie var ferdig med barneskolen, flyttet familien til Oslo.

– Marie begynte på Ruseløkka skole. En dag kom hun hjem og sa: «Mamma, jeg er helt usynlig i klassen.» Du vet, hun var jo vant til å være førende og populær.

– Sa jeg det?

– Ja.

– Det er hennes tolkning, sier Marie med hevet øyebryn.

– Hun ville ikke gå på skolen på en hel uke. Så sa hun: «Nå vet jeg hva jeg skal gjøre. Du skjønner, mamma, de fleste som går på den skolen, kler seg veldig pent, har kort hår og ...»

– Det er ikke sant i det hele tatt! Jeg var bare inne én helg. Og jeg hadde overhodet ikke lyst til å se ut som de andre i pologenser og med kort hår.

– Det er jo det jeg sier. Du gikk ut og kjøpte fargede tights og gjorde deg helt annerledes. Og så fikk du en fin frisyre.

– Jeg tror du visste veldig lite om hva som foregikk i livet mitt da jeg var tenåring.

– Hva?

– Det eneste jeg gjorde, var å luge. Det er vanskelig for deg å si hva som skjedde da jeg var 14. Akkurat de årene er man svært privat, tenker og driver med mye i sitt eget hode, og det forteller man ikke til foreldrene sine, sier Marie.

Hun flirer ved tanken på den gangen presten ringte hjem for å fortelle at hun hadde drukket hjemmebrent.

– Hva? sier Vibeke igjen.

– Men det var ikke min sprit. Det var noen andre sin. Jeg var jo på konfirmasjonsleir.

– Drakk du hjemmebrent på konfirmasjonsleir?

– Ja, sier hun. Men så kom jeg i opposisjon i syttenårsalderen, og da begynte jeg å fortelle sannheten. «Jeg røyker,» sa jeg. «Jeg drikker.» De kunne jo ikke gjøre noe med det.

Marie gliser hjertelig.

– Men jeg har alltid kunnet snakke med mamma og pappa. Hvis jeg ville være ute lenger enn de først sa, kunne vi diskutere det. Jeg opplevde at de hørte på meg. Selv om det kunne hende at de sa nei likevel. Eller – kanskje ikke.

IN THE MOOD

FEELING ATTRACTIVE/UNIQUE/HOT/DELICIOUS/SWEET/DREAMY
YOUNG/**EMOTIONAL**/WORTHY/PLAYFUL/EXCLUSIVE/SPECIAL
VOLUPTUOUS/SPORTY/TEMPTING/REMARKABLE/RELAXED/FREE!

STERLINKS®

DESIGNED BY YOU

STERLINKS er en fantastisk smykkekolleksjon i sølv hvor en selv designer sitt smykke. STERLINKS er smykket du stadig kan fornye, forandre og kombinere på nye måter. Og videreutvikle i takt med tiden.

DU FÅR DET HOS GULLSMEDEN!

www.sterlinks.no

Marie pendler i dag mellom Los Angeles og London.

– Jeg er i LA fordi kjæresten min bor der. Det er veldig ulik stemning i de to byene. I Los Angeles snakker alle om at jorda skal gå under i 2012, om hva de spiser og at de skal bli skuespillere. Det er det filmen «Exteriors» handler om. I LA bor det bare folk som driver med underholdning. Og de som har vanlig jobb, har alle en greie om å bli kjent. Bli sett. Det er veldig trasig.

I mai setter Marie i gang et nytt kunstprosjekt som handler om nettopp dette – og om at alle begynner å bli helt like.

– Jeg mener reality-serier er med på å bygge oppunder Hollywood-idealet vi sliter med og trangen til å bli lagt merke til. Men i London er ikke folk like påvirkbare. Diversitet oppleves som kult der – det er bra å se annerledes ut.

Vibeke mener at det også gjelder for Paris og Roma.

– Men når jeg er i USA, ser jeg alle de velskapte jentene som løper om morgenen. De løper og løper og ser helt like ut. De har de riktige proporsjonene, de riktige puppene.

– Som er falske.

– Det kan godt være. Det er så uerotisk. Amerikanerne lager filmer om at det er viktig å være sexy. Men når du ser på følelsen i samfunnet, finnes det ikke erotikk der, ikke sensualitet. Kvinnene ser til slutt ut som de har skurt av seg alle hemmeligheter, skurt av seg all undertekst. Og det er dette vi tar opp i oss her hjemme. Det de prøver å uttrykke, er en slags sex sett utenfra.

– En slags vestlig burka, sier Marie.

Vi snakker om settinger der kvinner viskes ut. Om middager der guttene bare snakker med guttene. Om historien der kvinner i stor grad er borte. Malere, forfattere, filmmakere. Vekk. Ute. Det er det maskuline blikket som definerer. Selv snakker de om film med hverandre.

– Jo da, sier Vibeke. Og Marie var fotograf i den siste filmen min, «Gazas tårer».

– Jeg var ikke det. Jeg skjøt én jævla scene.

– Jeg sitter ikke og skryter.

– Jeg vil ikke bli tenkt på som fotograf til den filmen. Den hadde 15 fotografer.

– Unnskyld. Men det er en lang scene, da.

Kaffen er fortsatt varm. Jeg tar sjansen på

«DU SKRIVER SA VAKKERT, JEG HAR LEST EN BOK. MENER DU DAGBOKEN MIN?»

å spørre om hva de oftest krangler om. De sender noen konfererende blikk. Vibeke sier at det går i invasjon. Marie bekrefter. Hun ser på moren.

– Du er sånn, sier hun mens hun gliser et bredt glis og hermer med sped stemme:

– «Du skriver så vakkert, jeg har lest en bok, du er så utrolig talentfull.» «Hva er det du har lest?» spør jeg. Og så sier du: «Den boken, du har skrevet veldig mye ...» Og så spør jeg: «Mener du dagboken min?» Og så sier du: «Mjaa?»

– Jeg gjorde det bare fordi jeg ville se om du kunne skrive, hvordan skulle jeg ellers finne det ut? sier Vibeke.

– Du kunne ventet til jeg skrev noe jeg viste deg.

– Det var naturlig at jeg fikk på pukkelen for å ha lest dagboken din. Men det var ikke for å snike, det var for å se etter min datters talent.

– Jeg lo mest av det, sier Marie. Det er heldigvis ikke så lenge siden.

– Jo, det er mange år siden.

– Nei, jeg var voksen.
– Det syntes ikke jeg.
– Jeg var bare hjemme på besøk og så glemte jeg den her.
– Du må ikke glemme ting her.
– Jeg var 25 år, var jeg.
– Gud, er det ikke lenger siden? Veldig pinlig, sier Vibeke. – Jeg fortalte det til noen venner av meg, alle var mannlige, og jeg ble dømt nord og ned. Og alle sa at det ville de aldri gjøre. Noe så grusomt.

Men Marie tror de fleste mødre ville lest dagboken til datteren sin. Det er bare ikke sikkert de ville innrømmet det.

– Det som er så utrolig morsomt, sier Marie, er at hun sendte meg en e-post om det. Om hvor flink forfatter jeg var og sånn.

– Huff. Du sier at du levde et liv som jeg ikke visste alt om, men jeg sjekket ikke, heller. Jeg har vært en sau. Men vi snakker om oppvekst, jeg er ikke overrasket. Det skal følge litt bråk med det å modnes.

Men kanskje ikke så mye drama som da Vibeke fant en sprøyte i en nattbordsskuff.

– Det var på den tiden alle var så opptatt av narkotika.

Vibeke vrir seg litt.

– Søsteren min hadde trukket en visdomstann, og hadde en sprøyte som hun måtte bruke i munnen. Hun hadde vært på besøk og glemte sprøyten i en skuff, og da mamma fant den, beskyldte hun meg for å ta heroin. Jeg visste ikke engang hva heroin var! Jeg hadde knapt smakt alkohol. Det var helt kaos, søsteren min hadde reist til New York, og vi måtte vente til hun våknet før noen skjønnte at jeg ikke var narkoman likevel.

Skjønt du kan ha mye moro med hvitt pulver.

Vibeke forteller om da Marie bodde i leiligheten i underetasjen. En natt hørte hun et kraftig bråk, og gikk for å titte inn vinduet for å sjekke hva som skjedde. Innenfor rutene var det helt hvitt, og den fyren som befant seg der, var helt hvit han, også.

– Vet du, sier hun, de hadde brukt brannslukningsapparatet på hverandre i hele leiligheten!

– Nei, sier Marie.

– Jo da, sier Vibeke.

De gliser. □